

BRANCHEORGANISATIE
KINDEROPVANG

Branchevereniging
**Maatschappelijke
Kinderopvang**

**REACTIE OP DE INTERNETCONSULTATIE VAN DE BELEIDSREGEL OVER COMPENSATIE VAN
EIGENAREN EN GEBRUIKERS VAN BIJZONDERE BROMFIETSEN VAN HET MERK STINT VOOR
SCHADE DIE SAMENHANGT MET DE SCHORSING EN INTREKKING VAN DE AANWIJZING VAN DIT
VOERTUIG**

Aan: het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

**BRANCHEORGANISATIE KINDEROPVANG
BRANCHEVERENIGING MAATSCHAPPELIJKE KINDEROPVANG**

21 juli 2023

BRANCHEORGANISATIE
KINDEROPVANG

Branchevereniging
**Maatschappelijke
Kinderopvang**

Inleiding

De Brancheorganisatie Kinderopvang en Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang (tezamen "**Brancheorganisaties**") hebben met interesse kennisgenomen van de concept-beleidsregel over compensatie van eigenaren en gebruikers van bijzondere bromfietsen van het merk Stint voor schade die samenhangt met de schorsing en intrekking van de aanwijzing van dit voertuig ("**Compensatieregeling**"), de daaraan als bijlage II gehechte concept-akte van cessie en de toelichting op de Compensatieregeling, die gezamenlijk ter internetconsultatie zijn aangeboden op 10 juli 2023. Hiermee reageren de Brancheorganisaties tijdig op deze internetconsultatie.

De Brancheorganisatie Kinderopvang en de Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang zijn onafhankelijke brancheorganisaties in de kinderopvangsector waarvan een zeer groot aantal kinderopvangorganisaties en gastouder-organisaties in Nederland lid zijn. Zij hebben als doel de gemeenschappelijke belangen van hun leden te behartigen.

De Brancheorganisaties zijn verheugd dat na intensieve onderhandelingen tussen haar en de minister van Infrastructuur en Waterstaat ("**Minister**") een schaderegeling tot stand is gekomen op grond waarvan Stintgebruikers worden gecompenseerd voor de schade die zij hebben geleden door het handelen van de Minister. De Brancheorganisaties zijn echter om zowel principiële als praktische redenen oneens met de in de Compensatieregeling opgenomen voorwaarde voor compensatie dat "vorderingen op derden" moeten worden gecedeerd aan de Staat der Nederlanden ("**Staat**"). De Brancheorganisaties verzoeken u – samengevat – om tot aanpassing van de Compensatieregeling over te gaan. Dit wordt in deze reactie nader toegelicht.

In deze reactie wordt achtereenvolgens ingegaan op de achtergrond en reikwijdte van de Compensatieregeling (§ 2), observaties en kanttekeningen bij de Compensatieregeling (§ 3) en de uitvoering van de Compensatieregeling (§ 4). Afgesloten wordt met enkele opmerkingen en aanbevelingen (§ 5).

Achtergrond en reikwijdte van de Compensatieregeling

Voor een goed begrip van de opmerkingen van de Brancheorganisaties op de door u voorgestelde Compensatieregeling, is de achtergrond en het ontstaan van deze Compensatieregeling van belang.

De fabrikant van de Stint, Stintum B.V. ("**fabrikant**"), heeft op 28 juli 2011 een aanvraag ingediend bij de Minister voor de toelating van de Stint tot de openbare weg als bijzondere bromfiets. Bij besluit van de Minister van 14 november 2011 ("**Aanwijzingsbesluit**") is deze aanvraag toegewezen en de Stint aangewezen als bijzondere bromfiets als bedoeld in artikel 20b van de Wegenverkeerswet 1994 ("**Wegenverkeerswet**").

Op 20 september 2018 heeft er in Oss een dodelijk ongeval plaatsgevonden met een Stint. Uit een naar aanleiding van dit ongeval door de politie, het Nederlands Forensisch Instituut ("**NFI**") en de Inspectie voor Leefomgeving en Transport ("**ILT**") uitgevoerd verkennend technisch onderzoek naar de Stint bleken problemen met onderdelen, die een gevaar voor de verkeersveiligheid konden opleveren. Daarnaast zijn er meldingen van derden binnengekomen over problemen met de Stint.

BRANCHEORGANISATIE
KINDEROPVANG

Branchevereniging
**Maatschappelijke
Kinderopvang**

Bij besluit van 1 oktober 2018 van de Minister is - naar aanleiding van het genoemde onderzoek en meldingen - het Aanwijzingsbesluit geschorst ("**Schorsingsbesluit**").

Tegen het Schorsingsbesluit is bezwaar gemaakt door de Brancheorganisatie Kinderopvang, de fabrikant en een aantal andere partijen, met name kinderopvangorganisaties. Bij beslissing op bezwaar van 5 februari 2019 heeft de Minister de bezwaren deels niet-ontvankelijk en deels ongegrond verklaard. De bezwaren die betrekking hadden op Stints met een 1200W-motor ("**1200W-Stints**") zijn niet-ontvankelijk verklaard, omdat volgens de minister het Aanwijzingsbesluit uitsluitend betrekking had op Stints met een 800W-motor ("**800W-Stints**").

De Nederlandse Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk onderzoek ("**TNO**") heeft in opdracht van de ILT nader onderzoek gedaan en op 12 december 2018 geconcludeerd dat de keuringsvoertuigen en twee nieuwere voertuigen aan geen van de gestelde veiligheidsdoelstellingen voldoen, waardoor ze niet veilig genoeg zijn voor personenvervoer.

Bij besluit van 5 februari 2019 heeft de Minister het Aanwijzingsbesluit ingetrokken ("**Intrekkingsbesluit**"), na het voornemen daartoe op 13 december 2018 kenbaar te hebben gemaakt.

Tegen het Intrekkingsbesluit is bezwaar gemaakt door de Brancheorganisatie Kinderopvang, de fabrikant en een aantal andere partijen, met name kinderopvangorganisaties. Bij beslissing op bezwaar van 11 oktober 2019 heeft de Minister de bezwaren deels niet-ontvankelijk en deels ongegrond verklaard.

De Brancheorganisatie Kinderopvang namens een groot aantal kinderdagverblijven dat voor het vervoer van jonge kinderen van de Stint gebruik maakten en de fabrikant hebben tegen de beslissingen op bezwaar op het Schorsings- en Intrekkingsbesluit beroep ingesteld, omdat zij schade lijden door deze besluiten.

De rechtbank Noord-Nederland heeft daarop (onder meer) geoordeeld dat de Minister bij het Intrekkingsbesluit ten onrechte geen compensatie heeft geboden aan de gebruikers van 800W-Stints en dat de Minister de schade van die gebruikers moet vergoeden, en dat de Minister zich erop moet beraden welke compensatie aan gebruikers van 1200W-Stints moet worden geboden.¹ Tegen dit oordeel heeft de Minister hoger beroep ingesteld, waarover de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State ("**Afdeling**") bij uitspraak van 22 december 2021 heeft geoordeeld. De Afdeling heeft het hoger beroep van de Minister verworpen,² en daaraan het volgende toegevoegd:³

"De Afdeling realiseert zich dat ook de gebruikers van de [1200W-Stints] schade hebben geleden. Hoewel deze typen Stints nooit zijn aangewezen voor toelating op de weg, hebben zij wel jarenlang deelgenomen aan het verkeer. Naar het oordeel van de Afdeling, en ook de minister heeft dit ter zitting erkend, valt dit de gebruikers van deze typen Stints niet te verwijten. Immers, doordat de tekst van de publicatie over het aanwijzingsbesluit in de Staatscourant afweek van die van het aanwijzingsbesluit zelf, was het voor de gebruikers niet duidelijk dat slechts één bepaald type Stint was aangewezen voor toelating tot het verkeer. Bovendien is kennelijk nooit

BRANCHEORGANISATIE
KINDEROPVANG

Branchevereniging
**Maatschappelijke
Kinderopvang**

gecontroleerd of de Stints die op de weg rondreden wel waren aangewezen. Pas na het ongeval met een Stint in september 2018 is het de minister duidelijk geworden dat er verschillende typen Stints op de weg rondreden.

De schade van de gebruikers van de [1200W-Stints] is dus (in ieder geval deels) aan handelen van de minister toe te rekenen. (...) De Afdeling ziet gelet op de feiten in deze zaak geen ruimte de minister voor deze groep gebruikers te veroordelen tot betaling van een schadevergoeding. Ten overvloede voegt de Afdeling daar aan toe dat het vanuit maatschappelijk oogpunt niet gewenst is dat gebruikers van verschillende typen Stints verschillende procedurele wegen moeten bewandelen om hun schade vergoed te krijgen. Zij roept de minister daarom op ook met deze groep gebruikers in overleg te treden en tot een zo integraal mogelijke regeling te komen.

BRANCHEORGANISATIE
KINDEROPVANG

Branchevereniging
**Maatschappelijke
Kinderopvang**

De Afdeling heeft dus:

geoordeeld dat gebruikers van 800W-Stints schade hebben geleden als gevolg van het onrechtmatige Aanwijzingsbesluit en dat de Minister die schade moet vergoeden; en

geoordeeld dat gebruikers van 1200W-Stints eveneens schade hebben geleden en dat die (in ieder geval deels) aan handelen van de Minister is toe te rekenen;

de Staat opgeroepen een integrale regeling te ontwerpen op grond waarvan gebruikers van zowel de 800W-Stints als de 1200W-Stints hun schade – die (volledig of in ieder geval deels) het gevolg is van het handelen van de Minister – vergoed kunnen krijgen.

De Brancheorganisatie Kinderopvang is als een van de partijen die de hierboven beschreven procedure tegen de Minister heeft gevoerd en als vertegenwoordiger van de kinderopvangbranche met de Minister in gesprek gegaan over de contouren van een compensatieregeling. De Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang heeft zich steeds bij het standpunt van de Brancheorganisatie Kinderopvang aangesloten. Dat geldt voor dit onderwerp ook voor Friesland Lease B.V., een van de andere partijen die tegen de Minister heeft geprocedeerd.

Observaties en kanttekeningen bij de Compensatieregeling

Bestanddelen compensatie

De Brancheorganisaties onderschrijven de verschillende in de Compensatieregeling opgenomen bestanddelen voor compensatie en de daarvoor gehanteerde bedragen.

Met betrekking tot de gevolgschade merken de Brancheorganisaties op dat dit forfaitaire bedrag wat haar betreft eigenlijk hoger had moeten uitvallen. Waar de Minister eerst een zeer korte compensatietermijn wilde hanteren, meenden de Brancheorganisaties juist dat de te compenseren termijn langer moest zijn. De Minister heeft tot het najaar van 2019 onduidelijkheid laten bestaan over het al dan niet opnieuw toelaten van de Stint. Veel kinderopvangorganisaties hebben dat afgewacht en in die periode dus door het handelen van de Minister extra kosten gemaakt. Toen duidelijk werd dat de Stint niet opnieuw zou worden toegelaten konden kinderopvangorganisaties de kosten van vervoer pas per de eerstvolgende 1 januari in hun tarieven verwerken. De Brancheorganisaties menen dat de termijn die nu in de Compensatieregeling is opgenomen niet volledig recht doet aan die door de Minister veroorzaakte onzekerheid en de daardoor ontstane schade. Niettemin hebben zij daarmee ingestemd, omdat de regeling als geheel in haar visie voldoende recht doet (behoudens de hieronder gemaakte kanttekeningen) aan de aan het handelen van de Minister toe te rekenen schade van de Stint-gebruikers.

Juridische grondslagen voor compensatie en cessie

BRANCHEORGANISATIE
KINDEROPVANG

Branchevereniging
**Maatschappelijke
Kinderopvang**

Volgens de Minister staat "een aansprakelijkheid" van de Staat voor de schade van gebruikers van 1200W-Stints niet vast. De compensatie die die gebruikers op grond van de Compensatieregeling kunnen ontvangen betreft daarom volgens de Minister een tegemoetkoming, waartoe de Minister niet verplicht is. Dit in tegenstelling tot de compensatie voor gebruikers van 800W-Stints – daarbij is uitgangspunt dat op de Minister een rechtsplicht om de volledige schade van die gebruikers te vergoeden. Het laatste onderschrijven de Brancheorganisaties.

De Brancheorganisaties kunnen de Minister echter niet volgen in de opmerking dat hij niet aansprakelijk zou zijn voor de schade van gebruikers van 1200W-Stints, en dat hij niet verplicht zou zijn tot vergoeding van hun schade. Zoals hierboven is uiteengezet, heeft de Afdeling geoordeeld dat gebruikers niet valt te verwijten dat zij de 1200W-Stints van de weg hebben gehaald. De tekst van de publicatie over het Aanwijzingsbesluit week immers af van de tekst van het Aanwijzingsbesluit zelf. De Afdeling stelt dat dit in ieder geval deels aan het handelen van de Minister kan worden toegerekend. Dat de Afdeling "*gelet op de feiten in deze zaak geen ruimte [ziet] de minister voor deze groep gebruikers te veroordelen tot betaling van een schadevergoeding (...)*",⁴ maakt nog niet dat de Minister niet aansprakelijk zou zijn voor hun schade. Uit de uitspraak van de Afdeling volgt dat (a) de Minister onrechtmatig heeft gehandeld, (b) gebruikers van 1200W-Stints schade hebben geleden, (c) dat die schade het gevolg is van het onrechtmatig handelen van de Minister en (d) dat die schade (in ieder geval deels) aan de Minister is toe te rekenen. Gelet op de vereisten van artikel 6:162 BW mag ervan worden uitgegaan dat de Minister in individuele civiele procedures zou worden veroordeeld tot vergoeding van deze schade. Het geeft daarom geen pas dat de Minister nu het standpunt inneemt dat "een aansprakelijkheid" van de Staat voor de schade van deze gebruikers niet zou vaststaan.

Voor de goede orde wijzen de Brancheorganisaties erop dat de Afdeling ook niet "een aansprakelijkheid" van de Staat voor de schade van gebruikers van 800W-Stints heeft vastgesteld. De Afdeling heeft geoordeeld dat de Minister die schade niet voor rekening van de gebruikers mocht laten en de vernietiging van het andersluidende besluit door de rechtbank Noord-Nederland bekrachtigd. De redenering van de Minister impliceert dat de Afdeling wel had kunnen oordelen dat de Staat aansprakelijk is voor de schade van de gebruikers van de 1200W-Stints maar dat niet heeft gedaan. Dat is echter niet het geval. Omdat de 1200W-Stint door de Minister nooit is toegelaten tot de openbare weg (aldus de Minister, die in dat punt is gevolgd door de Afdeling), kon die toelating door de Minister ook niet worden ingetrokken. Er is dus ook geen besluitvorming over de 1200W-Stint die – anders dan bij de 800W-Stint – aan de Afdeling kon worden voorgelegd. Het oordeel van de Afdeling komt er echter wel op neer dat de Minister ook de schade van gebruikers van 1200W-Stints niet voor hun rekening mag laten. De Minister legt in de toelichting dus ten onrechte te veel nadruk op de 'verschillende grondslagen' voor compensatie.

Die onterechte nadruk op de 'verschillende grondslagen' voor compensatie werkt door in de voorwaarde die is opgenomen in artikel 3 onder d Compensatieregeling. Op grond van die bepaling komt een aanvrager uitsluitend voor compensatie in aanmerking onder de voorwaarde dat:

"de aanvrager, die om compensatie vraagt vanwege een niet aangewezen type, zijn vordering op derden, niet zijnde de Staat der Nederlanden, tot

BRANCHEORGANISATIE
KINDEROPVANG

Branchevereniging
**Maatschappelijke
Kinderopvang**

vergoeding van de waardevermindering of gevolgschade als gevolg van het niet kunnen gebruiken van een Stint of startset, ter hoogte van het bedrag dat op grond van deze beleidsregel wordt gecompenseerd, overdraagt aan de Staat der Nederlanden door middel van de bij de aanvraag over te leggen akte van cessie, bedoeld in bijlage II."

BRANCHEORGANISATIE
KINDEROPVANG

Branchevereniging
**Maatschappelijke
Kinderopvang**

De bepaling is met deze voorwaarde onuitvoerbaar en ontbeert praktisch nut: de uitspraak van de Afdeling betreft uitsluitend de verplichting van de Staat – en niet van derden – om de schade van Stintgebruikers te vergoeden. De leden van de Brancheorganisaties menen dat uitsluitend de Staat verantwoordelijk is voor hun schade. De Brancheorganisaties hebben dat standpunt ook steeds uitgedragen en bewust alleen de Staat in rechte aangesproken. De Brancheorganisaties weten ook niet wie verder verantwoordelijk kan worden gehouden voor de discrepantie tussen de publicatie en het Aanwijzingsbesluit.

De leden van de Brancheorganisaties hebben geen vorderingen op derden, zoals leveranciers of de fabrikant. De Brancheorganisaties menen dan ook dat er geen vorderingen op derden vallen te cederen. Uiteraard staat het de Staat vrij de kosten van deze regeling te verhalen en de Brancheorganisaties begrijpen ook het belang van de Staat te waarborgen dat zorgvuldig met gemeenschapsgeld wordt omgegaan. Daarvoor is cessie echter niet noodzakelijk, nu de wet hiervoor voldoende mogelijkheden biedt, zoals regres en subrogatie (artikel 6:10 en 6:12 BW). De cessie-voorwaarde zal vermoedelijk vooral leiden tot extra papierwerk en vragen en daarmee de drempel om aanspraak te maken op de regeling vergroten. De Brancheorganisaties verzoeken daarom de Minister de cessie-bepaling (artikel 3 onder d Compensatieregeling) te laten vervallen.

Uitvoering van de Compensatieregeling

De Brancheorganisaties onderschrijven de keuze van de Minister om de uitvoering over te laten aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Indien gewenst zijn de Brancheorganisaties graag bereid om mee te denken over hoe de Compensatieregeling zo efficiënt mogelijk kan worden uitgevoerd.

Slotopmerkingen en aanbevelingen

De Brancheorganisaties juichen toe dat met de Compensatieregeling gebruikers van 800W-Stints en 1200W-Stints een vergoeding ontvangen voor de schade die zij hebben geleden als gevolg van het handelen van de Minister. Zij kunnen zich ook vinden in de vergoedingscomponenten waardevermindering en gevolgschade en de daaraan verbonden bedragen, hoewel zij menen dat een langere compensatietermijn voor gevolgschade voor de hand had gelegen.

De Brancheorganisaties kunnen zich echter niet vinden in de daaraan verbonden voorwaarde dat "vorderingen op derden" moeten worden gecedeerd aan de Staat. Voor zover de Brancheorganisaties bekend zijn er geen kinderopvangorganisaties die menen vorderingen "op derden" te hebben – zij hebben enkel vorderingen op de Staat. Die vorderingen kunnen zij niet aan de Staat cederen, hetgeen de voorwaarde zinloos maakt. De cessie is ook niet nodig om te waarborgen dat de Staat zorgvuldig met gemeenschapsgeld omgaat. De Brancheorganisaties verzoeken daarom de cessie als voorwaarde te laten vervallen.

De Brancheorganisaties zijn graag bereid tot een nadere toelichting op deze reactie.

BRANCHEORGANISATIE
KINDEROPVANG

Branchevereniging
**Maatschappelijke
Kinderopvang**

Emmeline Bijlsma (directeur)

Loes Ypma (voorzitter)